

Баланың танысуы менің
назарымда

Баламен танысу және бейімдеу

Мақсат:

- Баланы жаңа ортаға, адамдарға және күн тәртібіне бейімдеу.
- Бала мен ата-ана арасында сенімді қарым-қатынас орнатуға көмектесу.
- Баланың жеке ерекшеліктерін анықтау.

Баламен жұмыс мазмұны:

1. Танысу ойындары:

- Баламен достық қарым-қатынас орнату үшін ойындар өткізу.

Мысалы:

- "Менің есімім..." ойыны: бала өз есімін айтып, өзі туралы бір қызықты мәлімет бөліседі.
- "Мен неге ұқсаймын?" ойыны: бала өзін қандай да бір затқа немесе жануарға теңеп сипаттайды.

2. Баланың қызығушылықтарын анықтау:

- Сурет салу немесе ойыншықтарды таңдау арқылы баланың немен айналысқанды ұнататынын білу.

3. Қарапайым ережелерді түсіндіру:

- Баламен бірге қарапайым күн тәртібін құру: тамақтану, ойнау, демалу уақыты.
- Ережелерді ойын түрінде енгізу.

4. Эмоционалдық бейімделу:

- Балаға жылы және достық қарым-қатынас көрсету.
- "Эмоцияларды суреттейміз" ойынын қолдану: бала көңіл-күйін қағазға салып көрсетеді.

та-аналарға кеңес: "Үй жағдайында балаға күн тәртібін қалай үйрету керек?"

1. Нақты жоспар құрыңыз:

- Баланың күн тәртібін алдын ала жоспарлаңыз (қашан оянады, тамақтанады, ойнайды, демалады).
- Кестені көрнекі түрде көрсету үшін суреттер немесе пішіндер қолдануға болады.

2. Қарапайымнан бастаңыз:

- Алдымен бір-екі негізгі ережені енгізіңіз (мысалы: "Таңғы ас алдында бетімізді жуамыз").
- Бала жаңа тәртіпке біртіндеп бейімделсін.

3. Уақыттың тұрақтылығын сақтаңыз:

- Белгілі бір уақытта ұйықтап, тұруға тырысыңыз. Тұрақтылық баланың организмін жаңа тәртіпке үйретеді.

4. Ойын арқылы үйретіңіз:

- Күн тәртібін ойынға айналдырыңыз.

Мысалы:

- "Тіс жуатын уақыт келді! Тіс пастасы мен щеткамызды іздейміз!"
- "Ұйқыға барар алдында ертегі айтып береміз!"

5. Мадақтау және қолдау көрсетіңіз:

- Бала ережелерді орындаған сайын мақтап, жетістіктерін атап өтіңіз.
- Оң эмоциялар баланың мотивациясын арттырады.

6. Үлгі болыңыз:

- Бала ата-анасын қайталайды. Сіз күн тәртібін сақтай отырып, балаға үлгі болыңыз.

"Мен кімін?" тақырыбында ойындар

Мақсат:

- Баланың өзін-өзі танып-білуіне, жеке қасиеттерін ашуға көмектесу.
- Баланың эмоционалдық жағдайын жақсарту және өзіндік бағасын көтеру.

Ойындар:

1. "Мен кімін?"

- Бала өз есімін айтады және өзі туралы бір қызықты мәлімет қосады (мысалы: "Менің сүйікті түсім көк", "Мен доп ойнағанды ұнатамын").
- Сұрақтарды жетілдіру үшін:
 - Сен қай жастағысың?
 - Қайда тұрасың?
 - Қандай тағамды ұнатасың?

2. "Менің бейнем" суреті:

- Балаларға өз бейнесін қағазға салуды ұсыныңыз.
- Суретке өздерін сипаттайтын 3-5 сөзді косуды сұраңыз (мысалы: мейірімді, жылдам, ақылды).

3. "Менің суперқабілетім"

- Балаларға өздерін суперқаһарман ретінде елестетуді ұсыныңыз.
- Олар қандай қабілетке ие болғысы келетінін және неге екенін түсіндіреді.

Қарым-қатынас жасау жаттығулары

Мақсат:

- Баланың тілдік және коммуникативтік дағдыларын дамыту.
- Достық қарым-қатынас орнатуға көмектесу.

Жаттығулар:

1. "Эмоциялар айнасы"

- Жүргізуші әртүрлі эмоцияларды көрсетеді (куаныш, мұн, таңдану, ашу), ал балалар қайталайды.
- Кейін балалардан: "Бұл эмоцияны қай кезде сезінесің?" деп сұраңыз.

2. "Сықырлы сөздер"

- Балаларға "рақмет", "өтінемін", "кешіріңіз" сияқты сықырлы сөздерді қолданудың маңыздылығын түсіндіріңіз.
- Әр балаға күнделікті өмірден мысал келтіруді сұраңыз.

3. "Көршімен сөйлес"

- Балалар шеңберде отырып, жанындағы балаға бір сұрақ қояды (мысалы: "Сен қандай ойындарды жақсы көресің?").
- Осылайша, қарым-қатынас жасауға және тындауға үйренеді.

Кеңес: "Баланың эмоцияларын қалай түсінуге және дамытуға болады?"

1. Эмоцияларды тануға үйрету:

- Балаға эмоцияларды сөзбен сипаттауды үйретіңіз.
Мысалы: "Сенің ренжігеніңді байқадым, айтып бересің бе, не болды?"
- Эмоцияларды ажыратуға көмектесу үшін суреттер немесе эмоция бейнеленген карточкалар қолдануға болады.

2. Өз эмоцияларын білдіруге мүмкіндік беріңіз:

- Баланың эмоциясын тындап, оны жоққа шығармаңыз.
"Сен ашулы екенсің, бұл дұрыс. Бірақ өз ойыңды сөзбен жеткізсең, жақсырақ болады."

3. Эмоцияларды басқару дағдыларын үйретіңіз:

- Баланы тыныштандыруға арналған әдістер:
 - Терең тыныс алу.
 - Сүйікті әрекетпен айналысу (сурет салу, ойын ойнау).

4. Өз үлгіңізді көрсетіңіз:

- Балаға эмоцияларды қалай дұрыс басқаруға болатынын өзіңіз үлгі бола отырып үйретіңіз.

5. Эмоцияларды ойын арқылы түсіндіру:

- "Эмоцияны тап" ойыны: балаға бір эмоцияны мимикамен көрсетуін сұраңыз, ал қалғандары оны табады.
- "Менің көңіл-күйімнің түстері" ойыны: балаға эмоциясын түстер арқылы сипаттауды ұсыныңыз (мысалы, қызыл – ашу, көк – тыныштық).

6. Кітаптар мен әңгімелер қолданыңыз:

- Эмоцияларды түсіндіретін балалар кітаптарын бірге оқыңыз.
- Кітаптағы кейіпкерлердің сезімдерін талқылаңыз.

Қорытынды:

Эмоцияларды тану мен дамытуға бағытталған ойындар мен жаттығулар баланың өзін-өзі түсінуіне, сенімді қарым-қатынас құруына және жағымды эмоционалдық орта қалыптастыруға көмектеседі.